

אורי בכור
מרח' יפת 41 תל-אביב יפו
טל': 2443639-050
(להלן: "העותר")

בעניין

-נגד-

1. רשימת אחוד מפלגות הימין - הבית היהודי,
האיחוד הלאומי, עוצמה יהודית
ע"י ב"כ עו"ד אלי שמואליאן
מרחוב משה רחמילביץ 4/149
ירושלים
טלפקס: 5838383-02
נייד: 8454600-050
דואר אלקטרוני: eli@adielyz.com
(להלן: "המשיבה 1")

ובעניין:

2. יו"ר תנועת הליכוד
ע"י עו"ד מיכאל ראבילו מהגן הטכנולוגי,
בנין מס' 1, מנחת, ירושלים
טלפון: 6490649-02 פקס: 6490659-02
מייל: mrabello@smplaw.co.il
וכן על ידי ב"כ עוה"ד אבי הלוי, היועץ
המשפטי של הליכוד
מכנרת (מושבה) ד.נ. עמק הירדן 15105
טלפון: 04-6709330, 052-4326312 פקס:
04-6709443
(להלן: "המשיב 2")

3. ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

תגובת המשיב 2 לעתירה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כבוד השופט י' אלרון) מיום 12.3.2019, יושב ראש תנועת הליכוד (שייקרא להלן: "יו"ר הליכוד" או "המשיב") מתכבד בזאת להגיש את תגובתו לעתירה, לפיה, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה על הסף ולחלופין לגופה, הכל כפי שיבואר בתגובה זו, כדלקמן.

ואלו נימוקי התגובה:

א. עמדת המשיב

1. עניינה של העתירה שבפנינו הינו בבקשת העותר למתן צו לפיצול או לחלופין לפסילת רשימת המתמודדים לכנסת העשרים ואחת, אשר הוגשה על ידי המשיבה 1, רשימת אחד מפלגות הימין - הבית היהודי, האיחוד הלאומי, עוצמה יהודית (להלן: "רשימת איחוד מפלגות הימין"). כבר עתה ייאמר כי המשיב סבור כי דין העתירה להידחות על הסף משום שלמעשה היא מהווה ערעור על החלטת ועדת הבחירות המרכזית בהעדר זכות ערעור, וביתר שאת דינה להידחות על הסף וכן לגופן של הטענות מחמת היעדרה של כל עילה משפטית המצדיקה את מתן הצו המבוקש בעתירה דנן.
2. העתירה שבפנינו מבוססת על אדנים משפטיים שגויים, אשר הועלו ונדחו זה מכבר, בדיון בפני ועדת הבחירות המרכזית של הכנסת העשרים ואחת (במסגרת פ"ר 1/21 אורי בכור נ' איחוד מפלגות הימין- הבית היהודי, האיחוד הלאומי, עוצמה יהודית), זאת על פי החלטת כב' השופט חנן מלצר, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, מיום 6.3.2019. בעתירה האמורה, עלו שאלות זהות, כאשר לפי פרשנות העותר של סעיף 81 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט – 1969 (להלן: "חוק הבחירות") נדרשה הועדה ליתן את הסעדים המבוקשים בעתירה שבפנינו ולהורות על פיצולה או פסילתה של רשימת איחוד מפלגות הימין. בתגובה לבקשה, סבר היועץ המשפטי לממשלה, כי דין הבקשה להידחות על הסף וזאת מחמת היעדרה של כל עילה לפסילת הרשימה או לפיצולה. בהתאם לנוהל הטיפול בבקשות לפסילת רשימת מועמדים או מועמד לכנסת, התשע"ט – 2019 (להלן: "נוהל לפסילת רשימות"), הועדה דנה בבקשה ביום 6.3.2019 ולאחר שנתנה את דעתה לעמדות הצדדים, דחתה הוועדה את הבקשה ברוב של 25 מתנגדים אל מול תומך יחיד בבקשה ולצד חמישה נמנעים.
3. המשיב סבור כי העתירה לא מגלה כל עילה כלפיו ולא מובן כלל מדוע העותר הטריח אותו להשיב לעתירה זו. מבלי לגרוע מהאמור, המשיב סבור כי יש לדחות את כל העתירה על הסף ולחלופין לגופה.
4. למעלה מן הצורך יצוין, שהעותר מעלה טרזוניה כנגד המשיב, לפיה המשיב אמר במהלך מערכת הבחירות הקודמת "המושג בלוק טכני אינו קיים בשיטת הבחירות בישראל...". הרי שדברים אלו הוצאו מהקשרם. כפי שעולה מדברי המשיב ומנספחי העתירה, הדברים נאמרו ביחס לעובדה כי מר בנט ניסה להטעות את ציבור הבוחרים ולטעון שקיים "בלוק טכני" בין רשימת הליכוד לרשימה אשר עמד בראשה בזמנו, וזאת כאשר הרשימות לא התמודדו יחד ולא היה קיים ביניהם "בלוק טכני". אין בין דברים אלה לבין ההסכם שבין המפלגות המרכיבות את רשימת איחוד מפלגות הימין דבר וחצי דבר.

ב. טענות סף

5. כפי שנאמר לעיל, עיון בעתירה מעלה שלא נדרש כלשהו כנגד המשיב וכי אין שום עילה לצירופו לעתירה בנסיבות אליה, לאור כך, יש לדחות את העתירה על הסף.
6. **זאת ועוד, העותר נעדר כל זכות עמידה להביא את עתירתו בפני בית משפט נכבד זה, ומטעם זה בלבד סבור המשיב כי דין העתירה להידחות על הסף, ויוסבר.** כאמור לעיל, ביום 6.3.2019 אישרה ועדת הבחירות לכנסת את בקשת העותר לאחר שמיעת ושקילת טענות הצדדים. ההליך שבפנינו הוא למעשה "ערעור" על החלטת ועדת הבחירות לכנסת מיום 6.3.2019, הליך אשר מוסדר בסעיף 64 לחוק הבחירות, הקובע זכות ערעור **ייחודית ובלעדית** לרשימה סגורה של גופים, והם- היועץ המשפטי לממשלה, יו"ר הוועדה המרכזית או לפחות רבע מחברי הוועדה המרכזית. יתר על כן, אף זכות ערעור זו מסויגת אך להליך בו סבור המערער כי הרשימה מנועה מהשתתפות מכוח סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת. יוער, מעבר לצורך, כי אין עסקינן בבקשה לפי סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת, ומשכך כלל לא קיימת זכות ערעור על פי סעיף 64 לחוק הבחירות.
7. יתר על כן, אין כל ספק כי העתירה דנן לא הוגשה על ידי אחד מהגופים הזכאים להגישה וברי כי העותר, בתור אדם פרטי, אינו עומד בגדרי סעיף 64 לחוק הבחירות ומשכך נעדר כל זכות לערער על החלטת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת מיום 6.3.2019, **החלטה אשר למעשה הפכה חלוטה וסופית ביום 12.3.2019 – אשר הוא המועד הקובע להגשת ערעור לפי סעיף 64 הנ"ל.**
8. זאת ועוד, המשיב יעמוד להלן על כך כי העתירה שבפנינו כלל אינה מראה כל עילה משפטית המצדיקה ליתן את הצווים המבוקשים בה, משכך, ומכוח סמכות בית המשפט הנכבד המנויה בתקנה 5 לתקנות סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק, תשמ"ד-1984, מתבקש בזאת בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה על הסף "על יסוד האמור בה".

ג. תגובת המשיב לגופן של טענות

9. העותר מבסס את טענותיו המשפטיות על סעיף 81 לחוק הבחירות ולחלופין על הוראות סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת. ברי כי ענייננו אינו נופל בגדר הסעיפים הנ"ל והעתירה נעדרת כל עילה או בסיס משפטי מוצק לנטען בה, ואף מטעם זה סבור המשיב כי דין העתירה להידחות לגופה.
10. סעיף 81 לחוק הבחירות לכנסת קובע את אחוז החסימה אותו על רשימה לעבור בכדי להשתתף בחלוקת המנדטים, כדלהלן: "**בחלוקת המנדטים ישתתפו רק רשימות מועמדים שקיבלו, כל אחת, קולות כשרים במספר שאינו פחות מ-3.25% (שלושה אחוזים ורבע) מסך כל הקולות הכשרים**" [הדגשות של הח"מ]. ניכר אם כן, כי הזכות להשתתף בחלוקת המנדטים הוקנתה בחקיקה הראשית ל**רשימה** לכנסת וזאת להבדיל ממפלגה. על אף טענותיו של העותר, לא קיימת כל מניעה להגשת רשימה משותפת, אלא ההיפך הוא הנכון- כך קובע סעיף 57(ב) לחוק הבחירות העוסק בהגשת רשימות מועמדים וקובע: "**רשימת מועמדים שמגישות שתי מפלגות או יותר**

(בחוק זה – רשימת מועמדים משותפת) תציין גם את השתייכותו המפלגתית של כל מועמד. יתר על כן, המחוקק נדרש לסוגיית התפלגות מפלגות מרשימתן לאחר הבחירות לכנסת וקבע הוראות ותנאים ברורים בעניין זה המוסדרים בחקיקת יסוד, לעניין זה ראו סעיף 6(א) לחוק-יסוד: הכנסת וכן סעיפים 59 ו-60(א) לחוק הכנסת, התשנ"ד - 1994.

11. ההלכה הפסוקה אף היא עמדה על אפשרות חברתן של מספר מפלגות לרשימה משותפת, ובפרט במטרתן להתגבר על אחוז החסימה. יפים לעניין זה דבריו של כב' הנשיא (בדימ') א' גרוניס בבג"ץ 3166/14 יהודה גוטמן נ' היועץ המשפטי לממשלה - מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.03.2015), שם נדחתה עתירה להעלאת אחוז החסימה, על חברת מפלגות לרשימה לצורך התגברות על אחוז החסימה עמד גרוניס כדלקמן:

"ייתכן, למשל, שהכלל החדש יוביל להתארגנות שונה של הרשימות המשתתפות בבחירות, ויעודד חבירה של רשימות למערך משותף לצורך ההתמודדות בבחירות, כדרך להתגבר על אחוז החסימה (ראו סף החסימה במבט השוואתי, בעמודים 38, 44)." [הדגשות של הח"מ].

וברוח דומה, ציין כב' השופט (בדימ') ג'ובראן כי חברת מפלגות קטנות לרשימה אחת אפשרית היא על פי הדין הקיים וכי אין מניעה בהתפצלות לאחר הבחירות לכנסת, כלשונו:

" אין כל מניעה כי סיעות קטנות תתמודדנה יחד בבחירות על מנת לעבור את אחוז החסימה, אך תתפצלנה לאחר מכן, כך שגם לאחר קיום הבחירות באחוז חסימה בשיעור גבוה יותר עדיין תהיינה מפלגות רבות וקטנות בכנסת ."

12. עינינו רואות אם כן כי רשימת אחד מפלגות הימין, אכן בנויה ממספר מפלגות אשר הן הבית היהודי, האיחוד הלאומי ועוצמה יהודית, ואולם אין בכך שום פסול. למעשה, בראי המחוקק- מיום הגשת הרשימה, אין לראות בהן כשלוש "מפלגות" אלא בתור "רשימה" כהגדרת חוק הבחירות, ומשכך, הרשימה עומדת בתנאי סעיף 81 לחוק ואין כל טעם או עילה ליתן צו המורה על הפרדת הרשימה. יתר על כן, עולה מן הפסיקה בנדון כי המפלגות רשאיות לחבור כן, ואף להתפלג לאחר הבחירות לכנסת, ככל שיחפצו בכך.

13. אם לא די בכך, הרי ידוע לכל כי הקונסטרוקציה המשפטית לפסילת רשימת מועמדים לבחירות לכנסת קבועה בסעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת, המונה רשימה סגורה של עילות לפיהן, במקרים קיצוניים ביותר, ניתן יהא לשלול מרשימה את זכויות היסוד הדמוקרטיות ולפסול את הרשימה מהתמודדות בבחירות, העילות הן שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית; הסתה לגזענות; ותמיכה במאבק מזוין, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל. הלכה פסוקה היא כי בית משפט נכבד זה יעשה שימוש בסעיף 7א במקרים "קיצוניים שבקיצוניים", בא"ב 02811/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה נ' אחמד טיבי, נז(4) 1 (2003) עמד כב' השופט (בדימ') אהרון ברק על האיזון בהפעלת סעיף 7א, בקובעו:

”כדי לקיים איזון עדין זה בין חלקי המשואה נקבעו על-ידי בית-משפט זה בכמה פסקי-דין מסקנות פרשניות אשר לאורן יש ליישם את הוראותיו של סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת. פסיקה זו חלה על כל אחת מהעילות למניעת ההשתתפות בבחירות. ביסוד פסיקה זו מונחת התפיסה כי ”מניעת השתתפותה של מפלגה בבחירות היא צעד קיצוני ביותר. הזכות לבחור ולהיבחר היא זכות חוקתית מהמדרגה העליונה ביותר...” [הדגשות של הח”מ].

14. יתר על כן, נוכח העובדה כי מדובר בבקשה למניעת זכות חוקתית, נטל הוכחת קיומו של החריג לשימוש בסעיף 7א רובץ על כתפיו של העותר (ראו רע”א 7504/95 גאנס יאסין נ’ רשם המפלגות, נ(2) 045 (1996)), בענייננו ניכר כי העותר לא הרים את הנטל המוטל עליו בעניין זה ודין בקשתו להידחות מכל וכל. העותר כלל לא טוען לקיומן של העילות המנויות תחת סעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת, ולכן לא יכולה להיות מחלוקת אמיתית שענייננו אינו נכנס תחת המקרים החריגים וכי לא מתקיימת, איפוא, עילה לפסילת רשימת המועמדים כמבוקש בעתירה דנן.

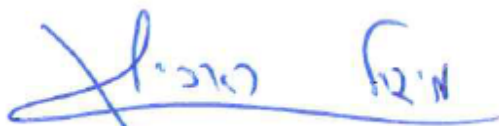
ד. סוף דבר

15. לאור כל האמור לעיל, מן הדין לדחות את העתירה כנגד המשיב על הסך וכן יש לדחות את כל העתירה על הסף. כן עולה מן האמור לעיל, כי רשימת איחוד מפלגות הימין הינה ”רשימה” אשר התאגדה כדין בהתאם לדיני הבחירות וההוראות החלות עליה בעניין זה, משכך מוקנות לה כל הזכויות שבדין ואין בעובדה כי נקטה בנוהג הפרלמנטרי המקובל של הגשת ”רשימה משותפת” המורכבת ממספר מפלגות, בכדי לקבוע כי ראוי להורות על פיצול הרשימה, וזאת בפרט בהתאם לסעיף 81 לחוק הבחירות הנוקט בלשון ברורה (”רשימה”). יתר על כן, ניכר כי אין המדובר ברשימה העומדת באחת מהעילות הסגורות של סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת.

משכך, אין כל עילה שבדין להיעתר לבקשת העותר בעתירה שבפנינו ואין מקום ליתן את הצו המבוקש.

16. תגובה זו אינה נתמכת בתצהיר היות שהיא נסמכת על טענות משפטיות והאמור בעתירה.

17. נוכח המפורט בגוף תגובה זו, בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לדחות את העתירה מכל וכל ולחייב את העותר בתשלום הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין.

מיכאל ראבילוב, עו”ד
ב”כ המשיב